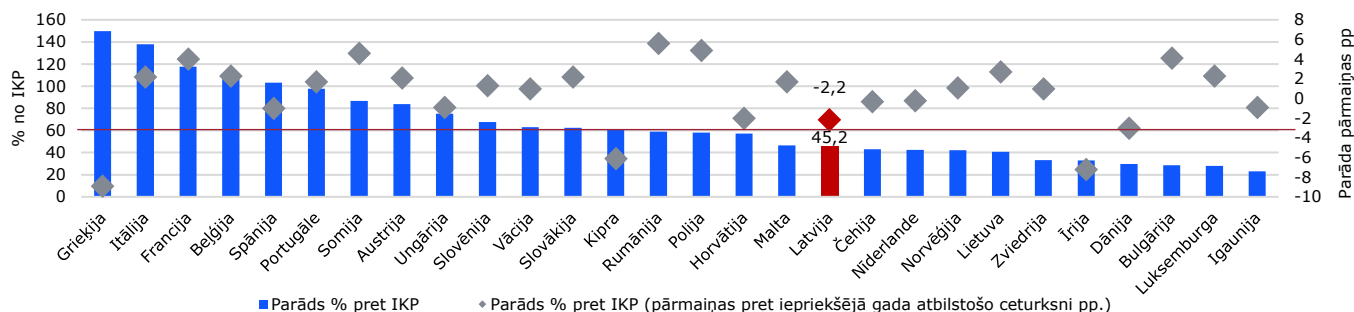

Attēls 1.1. 2025. gada 3. ceturkšņa dati par vispārējās valdības parādu (VVP) Eiropas valstīs (% no IKP) un tā pārmaiņām (pp), salīdzinot ar 2024. gada 3. ceturksni

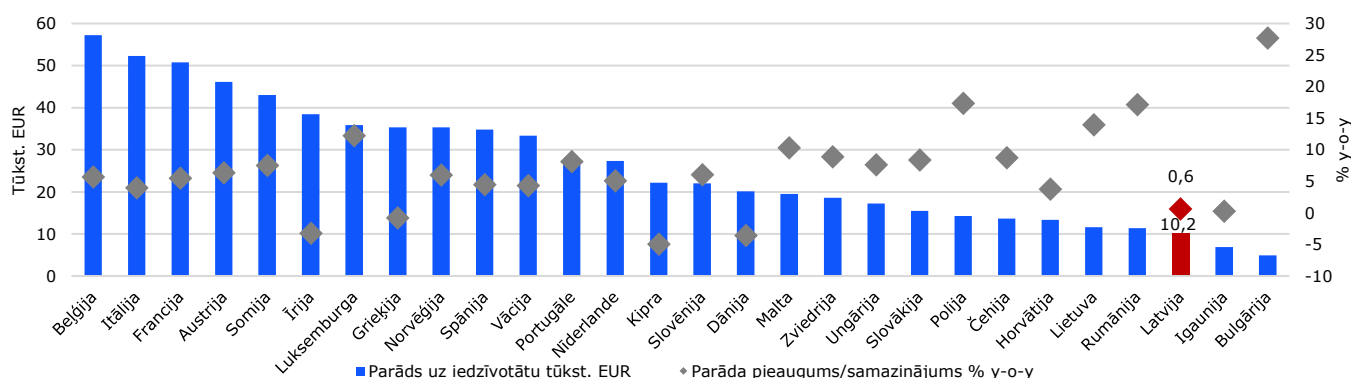

Avots: Eurostat

Attēlā 1.1 parādīts Eiropas valstu vispārējās valdības parāds pret iekšzemes kopproduktu (IKP) un tā dinamika 2025. gada trešajā ceturksnī, salīdzinot ar 2024. gada trešo ceturksni. Lielākais parāds attiecībā pret IKP bija Grieķijā (149,7 %), bet mazākais – Igaunijā (22,9 %). Var novērot, ka septiņās no piecpadsmit valstīm, kuru parāds ir zem 60 % no IKP (jeb tā sauktajās zemā parāda valstīs), parāda apmērs procentpunktos (pp) samazinājies, salīdzinot ar 2024. gada trešo ceturksni. Lielākais samazinājums bija Īrijā (-7,2 pp) un Dānijā (-3 pp), bet vidēji šajās septiņās valstīs parāds trešajā ceturksnī samazinājās par 2,3 procentpunktiem. Savukārt pārējās astoņās zemā parāda valstīs parāds pieauga – vidēji par 2,9 procentpunktiem. Augstā parāda valstīs (kopā 13) parāda apmērs procentpunktos samazinājās četrās no tām – vidēji par 4,2 procentpunktiem. Lielākais samazinājums bija Grieķijā (-8,9 pp) un Kiprā (-6,1 pp). Tomēr deviņās augstā parāda valstīs parāds pieauga – vidēji par 2,4 pp, tostarp Somijā (+4,6 pp), Francijā (+4 pp), Beļģijā (+2,3 pp), bet Itālijā un Slovākijā (+2,2 pp).

Latvija joprojām atrodas starp valstīm ar salīdzinoši zemu VVP līmeni (45,2 % no IKP) un izpilda Māstrihtas kritēriju – uzturēt parādu zem 60 % no IKP. Parāds 2025. gadam prognozēts 49% no IKP, bet turpmākajos gados paredzams straujāks tā pieaugums – 2026. gadā parāds varētu sasniegt 51% no IKP, savukārt 2027. un 2028. gadā – 55% no IKP. Arī parāda apkalpošanas izdevumu īpatsvars pret IKP turpinās pieaugt. Procentu maksājumi 2025. gadā plānoti 1,2% no IKP jeb 484 miljoni eiro, 2026. gadā tie pieaugs līdz 1,3% jeb 584 miljoniem eiro, 2027. gadā tie prognozēti 1,4% no IKP jeb 643 miljoni eiro, bet 2028. gadā 1,5% no IKP jeb 722 miljoni eiro¹.

Attēls 1.2. vispārējās valdības parāds (VVP) uz 1 iedzīvotāju Eiropas valstīs (tūkst. eiro) un pārmaiņas (%) 2025. gada 3. ceturksnī pret 2024. gada 3. ceturksni

Avots: Eurostat

Attēlā 1.2 parādīts Eiropas valstu vispārējās valdības **parāda apjoms uz vienu iedzīvotāju** 2025. gada trešajā ceturksnī un tā pieaugums procentos, salīdzinot ar 2024. gada trešo ceturksni. Pārējot VVP uz vienu iedzīvotāju, augstākais parāda apmērs bija Beļģijā (57,2 tūkst. eiro), bet vismazāk parādā bija Bulgārijas un Igaunijas iedzīvotāji – attiecīgi 4,9 un 6,9 tūkst. eiro. **Latvijā parāds uz vienu iedzīvotāju ir 10,2 tūkst. eiro.**

¹ Budžeta ietvars 2026., 2027. un 2028. gadam (paskaidrojumi), lpp.120, 121. [Likumprojekta "Par valsts budžetu 2026. gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028. gadam" paskaidrojumu I. nodaļa]